

W u n d a - M e n t

väljavõtte mediakajastustest

(1993)

MUUSIKA

29. aprill 1993

VÖNNUS TEGID MUUSIKUD ILMA

23.-24. aprillil kogunesid Võnnu Kultuurimajja kõikvõimalike ja -võimatute muusikastiilide harrastajad - toimus iga-aastane rockmuusika festival «Võnnu kevad'93», arvult seitsmes. Festivali korraldaja Ants Tammuri sõnusti oli esinejaid üle Eesti.

Soundcheckide ja kontserdi vahele jäänud ajal (siinkohal kõigi muusikute-kuulajate siiras tänu helitehnik Rein Vildile) loositi esinemisjärjekord ning Olev Ulpi, kes iga ansambli lavale astumist ja sealt lahkumist saatis, toetava sõna saatel võis kontsert alata.

Alustas ansambel «Macbeth». Et iga ansambel kirjutab enda kohta lühikese tutvustuse, lubage siinkohal (ja edaspidigi) tsiteerida: "...Intellektuaalne death-metal. Oleme võimelised mängima ka hard-rocki ja bluesi." Viimastes stiilides nad kahjuks oma võimekust ei demonstreerinud, küll aga tegi laulja pea kogu esinemise vältel imekiireid ringe (proovige ise, kaua suudate). Samas spikerdas ta midagi paberilehelt, ehkki mulle jäigi saladuseks keel, milles lauldi.

Järgmisena üles astunud «M.G.D.» laulis eesti keeles ja stiil... "Mängime koos 16. jaanuarist. Stiil - power." Arvestades bändi lühikest eluiga, on oht, et võimsus võib veelgi kasvada.

Kolmandana lavale tulnud «Westsoni» stiiliks oli märgitud klam-rock. Mulle meenub neid kuulates alati «Deep Purple». Hasso Tenleri kitar-

rikäsitus jättis soodsa mulje ning ta hiivas endale parima kitarristi preemia.

Kui suudate silme ette manada teatraalseid kostüüme ja soenguid, lisada neile laulude pealkirjad "Saatanlik naine", "Sõjajumalanna" ning segada see kõik punki, heavy ja millega tahes, on teie pilt neljandana esinenud «WundaMendist» kaunis tõepärane.

Ka kollektiivi «The Teinebänd» muusikas oli tugevaid punki sugemeid. Tutvustusest: «Me anname endast parima.» Võimalik, et andsidki - polnud nendega varem kohtunud.

«Hoovus» astus raskest muusikast vaevatud publiku ette kergemaga ja kohe kasutasid pealtvaatajad võimalust tantsida. Ja muide, veel midagi tüüpilist - «Hoovuse» laulud olid eranditult naistele! Pole ime, et grupp võitis esimese päeva publiku preemia.

Juba arvasin, et olenki kergemuusikafestivalile sattunud, aga võta näpust: ansambli «K.K.H.» jäänused (viiest mehest alles kaks) kummutasid selle arvamuse kohe. Et kahekesi on indie sugemetega muusikat paha teha, ühines nendega bassist Marek Haponen, kes teenis ära ekspromtmängu preemia. Muusikavaliku näiteks Elvis Presley "Love Me Tender". Loodetavasti ei hakanud Presley enda hauas ümber pööramisega vaeva nägema.

«Beer Hell» esinemise kohta kasutaksin nende enda annotatsiooni: "Esinenud vaid sõpradele-tuttavatele." Mul

poleks kahju, kui nad jätkaksid selles vaimus ka edaspidi.

Mõnusalt pretensioonideta, lõpetamaks öist kontserti, oli «Grupp Seltsimehi», kelles võis maskeraadirõivavastest hoolimata ära tunda enamiku ansamblist «Hoovus».

Teise päeva otsustasid korraldajad jagada (mõtteliselt) kaheks: raskem ning lõõgastav.

Tsiteerin teist päeva alustanud ansambli «Detonaator»: "Algul tegime proovi koolis, seal keelati ära, siis läksime vanaema keldrisse, seal hakkas naabrimutt mögise, siis läksime KEK-i, seal tulime ise ära ja praegu harjutame õhtukoolis." Neil on ükskõik, et nad on olnud soojendusbändiks «Terminatorile», aga nad on uhked selle üle, et on soojendanud «Vennaskonda». Preemia sai «Detonaatori» löökpillimängija, kes oli nii väike, et ei paistnud trummide tagant hästi väljagi.

Neile, kes peavad lugu «ACDC» või «ZZ Topi» laadi muusikast, oli meeldiv ülalatus ansambel «Dunghill». Bänd sai kutse tulla «Tartu sügisele» ja lisaks pillimeeste silmis kindlasti ihaldusväärseima auhinna - kasti õlut.

Kolme-mehe-bänd «ASS» nimetas oma muusikat hardcore' ks ning laulja sai preemia pikima mõrseva rõõgatuse eest.

Neljandana pakuti saalis «Turisti Elnet». Kahjuks unustasin küsida, kas nimi on võetud bändiliikmete kulinäärse eelistuse järgi. Ansam-

bel suutis üllatada: nende meeslaulja tegi hääli, mis ei teeks häbi ühelegi õrnema soo esindajale ning sai üllatuspreemia ootamatuima hääletämbri eest.

Viimasena «rasketest» esines «Hell Tanner», kes jõudis kohale otse «Rock In» kontserdilt Tartust. See ansambel on juba staažikas ning paistis päris hästi rahvale peale minevat. Nad pälvivad kiitust kui parimad lavashow tegijad.

Tsiteerin kuuendana lavale asunud «Millexit»: "Eesmärk on omanäoline muusika, mis suudaks midagi pakkuda ka publikule, kui oskad kuulata." Bändi premeeriti taskulambiga, et omanäolisuse otsingud kergemad oleksid.

«Mixico» harrastab oma sõnul "kõike muud peale kärelda". Eriti meeldis tutvustusest lause: "Püüame teha muusikat, mis meeldiks rahvale, s.o. kõigile." Ansambel oli Võnnu publiku lemmik 1987. aastast ja seegi kord õnnestus neil väljapeetult esineda - pälvivad viisakaima ansambli staatuse.

Elviimasena esinenud «Horoskoop» hoidis rahvast tantsupõrandal ning sai julgusepreemiaks elektriorli «Pille» ja seda mitte asjatult - liikmete keskmine vanus on kuldses keskeas.

Lõpetas «Ääremaa», kes viljeleb kaunis meeldivat neutraalset instrumentaalset muusikat, mille eest nad ka preemia said. Bändis mängib muide kahtlemata pikim festivalis osalenud mees, kellele ülejäänud muusikud umbes nabani ulatusid.

Festivali järgi otsustades on muusika mõiste hetkel laiem kui kunagi varem, maitse(tuse)st rääkimata, ehk viimaste esinejate sõnusti: "...mängime ainult seda, mis endale meeldib."

ÖLLE PÄRM

WUNDA-MENT

JOSEPIINLASTE HULLUMEELNE FANATISM

Ansambel «Wunda-Ment» tekkis rohkem kui kolm aastat tagasi usulise liikumise «Püha-Josepiinlaste» ideelise kandjana. Bändi praeguses koosseisus mängib kolm tõelist fanaatikut: Big Mell (laul, kitarr), Püha Isa Tuts (laul, bass) ning Wale Pöder (trummid). Läbi aegade on «Wunda-Mendis» olnud veel teisi liikmeid, kuid paraku pole keegi neist kaua vastu pidanud...

Pöder: „Peale meie esimese trummi, kes aga lahkus usulistel põhjustel. Tema-ga juhtus suur õnnetus — ta sattus jeehoovatunnistajate organisatsiooni.

Tuts: Neil, kes on meiega mänginud, ei ole olnud hullumeelset fanatismi minna mingisuguse saastaga kaasa ja mitte järele jätta... Nad tu-

levad lihtsalt pulli tegema — ja kaovad siis ära.

Pöder: «Wunda-Mendi» algusegoli üldse omapärane. Näiteks meie esimene proov oli endises käimlas.

Tuts: Jah, Tartu 16. Keskkooli direktsoon eraldas meile isetegevuse tarvis lahkelt peidiku.

Pöder: Tütarlaste oma! **Tuts:** Tegime selle korda. Me ei olnud seal tegelikult ainuke bänd — sinna ruumi oli ikka tubli tung.

«Wunda-Ment» on ansambel, mille muusikastillid on väga raske määratleda. Kõige rohkem on tunda punki mõjutusi. Erinevad asjatundjad ongi «Wunda-Menti» pidanud kontropunkti, kantripunkti, rahvusliku punki jms. stiili viljelevaks bändiks.

Pöder: Me teadsime algul, et me hakkame punki mängima, kuigi me ei tahtnud seda teha. Me tahtsime midagi enam.

Tuts: Tahtsime teha täiesti uut asja.

Pöder: Pungi protestivaim läheb meile tegelikult hästi peale — saab kontserditel välja elada, laulutekstidesse võtta. Kuid see punk, mida me varem tegime, ei olnud traditsiooniline punk. See oli muu-

sikalisel kõvasti meloodilisem. Kuigi ta oli täitsa pungi-lik ja punkaritele meeldis.

Tuts: Hiljem löid meil nagu mingid ürginstinktid välja... Või kuidas seda öelda... Rahvus löi esile! Rahvalaulu mõjudes tulid sisse, kusjuures iseenesest.

Pöder: «Tigu kosjalugu». **Tuts:** «Hapud kapsad», «Shišužõja» ja kõik see värk — vot see oli juba midagi tõeliselt oma!

Pöder: Wandamuusika! **Tuts:** Meil on praegu ka tegelikult protestiv suund.

Pöder: On, mille vastu protestida!

Tuts: Eelkõige psüühilise terrori vastu, see tähendab, organisatsioonide vastu, kes ajavad mingit täielikku jama. Näiteks nagu jeehoovatunnistajad. «Wunda-Ment» on ise pühajosepiinlik ansambel. Nimetatud usuline liikumine tekkis juba mitu aastat tagasi Tutsi, Pödra ja teiste mõttekaaslaste eestvedamisel.

Tuts: Meil oli koolis viimase peal klass; seal õppisid kõik «Wunda-Mendi» liikmed ja peale kõige muu ka veel Püha Joosep isiklikult.

Pöder: Me avastasime, et Joosepis on midagi jumalikku. Me saime nagu mingisug-

useid tõekeid, mingeid teateid, mingeid pühavaimu edastusi... Me saime aru, et see tuleb Joosepist... Ja nii see algas.

Pöder: Praegu tuleb ka kogu meie bändi looming läbi Joosepi. Eriti jusepiinlikud laulutekstid.

Pöder: Näiteks «Pühavaimu signitis».

Tuts: Igas loos võib jõuda jusepiinliku tuumani. Sõnadesse on kohutavalt palju pandud ja neisse tuleb suhtuda eelkõige allegooriliselt. Otseselt ei saagi kogu seda tõe võtta.

Josepiinlaste arv ei ole j raegu veel eriti suur...

Pöder: Ma arvan, et meid on umbes poolsada.

Tuts: Täpselt arvu ei oska öelda, sest need, kes asjast huvitatud, on kindlasti palju rohkem. Nüüd, tänu televisioonile (ETV saatele «Ümber ja üle», mis oli eetris 3. aprillil -T.I.) teatakse meid ka laiemalt. Kuigi see saade oli äärmiselt väheütleb. Inimesed ei saanud sellest ju tegelikult mitte midagi aru... Inimestele peaks tundide ja päevade kaupa sellest kõigest rääkima. Kui nad ületähtsusest aru saavad... Saatest võis jääda selline mulje, et meil ei ole midagi tõsist taga.

Pöder: Et me teeme natja!

Tuts: Tegelikult on asi tükiknaad tõsisem... Misjonitöö, mida me teeme, on väga raske... Aga paljusid inimesi see huvitab, ja me läheme sellega edasi! Me peame veel palju tööd tegema. Meie ansambel aitab meid.

«Wunda-Mendi» kontserdid on väga põnevad. Bändi laulu- ja mänguusu-kus ei ole just tippansambli-tasemel, kuid selle väikese puuduse kaaluvad üles äärmiselt efektsed ja originaalsed lavashow'd.

Tuts: Esimene esinemine

oli meil koolis soojendusbändina. Oli plaanis teha ainult üks tugu, sest osa liikmeid oli puudu...

Pöder: ...Ja osa kartis mängida.

Tuts: See lugu läks aga nii puu taha, et... Kuid rahvale läks kole hirmsasti peale, meid nõuti isegi tagasi, ja me tegime kogunisti kolm lugu... Seal meie täheleand algaski.

Pöder: Enam järele ei jäta!

Tuts: Kõige omapärase kontsert oli 16. keskkoolis.

Seal oli no nii kev... «aparatuur». Publikust oli mul igatahes päris kahju... Aga isegi oma kolmkümmend fänni tuli kokku. Üks fann, kes on õppinud pähe kogu meie repertuaari, kes iga kontserdi ajal lava ees hüppab ja kaasa laulab, oli seal eriti aktiivne.

Pöder: Sellel kontserdil me lugesime luuletusi ka... Seal olid mingid deathifännid kohal ja kui mul luuletuses mõni sõna «surm» oli, siis kõik hõiskasid, et öö, loe veel, loe veel!

Tuts: Järgmisel Tartus toimuvall kontserdil valime Miss

Wunda. Tema võiks edaspidi välismaal Eesti missitudust... ja kõike muutaadset esindada. Peaahind on ühekohaline automobiil aastaseks kasutamiseks.

Pöder: Sellega võib sõita ka Peterburgi ja Ilastesse.

Tuts: Kahjuks on meil praegu ainult üks missikandidaat — «Wunda-Mendi» trummar ja aktiivne pühajosepiinlane Wale Pöder, kuid igatahes on ennast üles seadma oodatud kõik ilusad inimesed!

Josepiinlaste ansambel võib ahnuredesse uppunud lihtsale kodanikule kindlasti ebavalitsena ning isegi jaburana tunduda. Kuid praegusel ideedevalisel ajal on ka «Wunda-Mendi»-laoline nähtus igati tervitatav, liialti, kui neil on midagi tõeliselt uut ja huvitavat pakkuda. Minule kui «tavajärgsele inimesele» ehk mittejosepiinlastele nende ideed igatahes meeldisid.

TAMBERT IHER

Eesti tudengimuusika sõnum: "Ei ole üksi ükski pervert!"

Rambolikud piletikontrollid. Suitusviline, raske õhuga, rasvasena mõjuv saal. Mustast vineerist kõlarid kriitikavabalt põhja keeratud. Uline ja mitte midagi mõistev helitehnik. Hüsteeriliselt vibreeriv pikajuusteliste mass.

Kas oodata tundegitelt midagi intelligentsemat? Mõtetu. Polegi vaja.

Kibekülmal pimedal talveõhtul venis uskumatult pikk joru noorepõlviseid inimesi Tartus libedat Riia mäe mööda ülespoole. Hii-sevõitu «Tudengisõngis» oli jõudnud ühe oma kulminatsioonipunkti — musamaanid pakkusid eakaaslastele võimalust hinnata oma suhteid muusadega. Toimus tudengibändide konkurss.

Alustuseks jäid kultuurihuvilised tudengid uksevahes ilma 8 kroonist. Kes ei tahtnud end õppuriks tunnustada, pidi loobuma 15 arvelduuskust. Poolega sellest pehmelt öeldes tudengivaenulikest piletihinnast toetas ürituseantaja kuuldavasti korporatsiooni, kellele Ülikooli Klubi hoone õigusjärgselt kuulub.

Võistles 12 bändi. Polnud seal mingit erilist rebimist. Ka erilisi ahinuid ei olnud. Iga kollektiiv sai kringli ja kaks silmapaistnud muusikut priipaasme Ülikooli Klubisse terveks aastaks. Žürii ei pidanud vajalikuks ennast avalikustada. Samuti jäid saladuseks hindamissüsteem ja argumentid. Ja ansambleid võis igaüks ise pingeritta seada.

Tegelikult polnudki see võistlus, vaid võimalus end lavalt näidata. Eksponeerida oma mehiseid jalgu kelmika kleidi alt või tõestada publi-

kule, et viispidamine on ikkagi kaasasündinud asi ja sel-lest piisabki. Mõnigi bänd oli kokku tulnud vaid selleks, et niimetatud konkursil proo-vida rahva ees, kuidas kunstiloomine välja kukub. Mõni sõpruskond oli harjutanud vaid paar nädalat. Selliste ürituste raames olevat ennegi lavale tõmmatud igasuguseid naljakaid mehi, kes hiljem sealtn enam ära minna pole tahtnud. Mõnigi staar olevat oma täheleandu alustanud just Tartu tudengibändide konkurssil.

Ka publik ei olnud ilmselt konkursi võistlusmomentist huvitatud. Enamasti muusikaarutustest koosnenud tudengipäevadel võitis lõbutsema tulnud üliõpilane ka seda pidu kui tantsuõhtut. Toolid visati hunnikusse ja vaimustust väljendati kõige suhtes, mis aga lavalt tuli. Mida kõvem muusika, seda parem muusika. Sedasama arvas ilmselt ka helitehnik, kelle esinejate sõnusti olevat välja rehtinud ansambel «Fix».

Kuna tudengibändide kon-

kursus polnud tõesti seotud võistlusmomentidega, siis võib rahumeceli kiita, et kõik oli väga ilus, tore ja tasemel. Kui aga pisut norida, siis oodanuks bändidelt siiski enam sõnumit, originaalsust, värskest ning loovust. Rääkima sellest, et mõnigi bänd ei mänginud kokku ning mäne-ge ansambli pillimängu tuli taluda kui tükitööd. Kõik see kippus aeg-ajalt kõrvu väsitama ning neenutas kohustuslikku esinemispraktikat lastemuusika koolis.

Perverdid, pensionärid ja kolhoosnikud.

Pidu algas «Vandamendiga». Tartu-punkarid teatasid publikule, et nad on jubedad perverdid. Hirmsa ragina-ga käristati paar pervertselt lugu, millega otsekohe õnnestus lava ette meelitada kari aeroobisevaid aktiviste, kes omavahel pidevalt ja pehmelt kokku pörksid. Siitskleidid messolisit pühendas viimase loo Vello Orumetsale ja teatas, et ei ole ükski pervert. Loo pealkiri oli vist «Emba mind, Vello, kogu

öö!» «Milk and Honey» tõmbas lava ette karglema hoopis teistsuguse seltskonna. Mängiti «Queenit» ja biitleid. So-olisti hääl oli hea ja primitiivne inglise keel kõrvu kriipiv. «...oh girls!» ohkas laulja ning naeratas magusalt. Tantsimise asunud rahvas tegi kõrgeid hüppeid. Tüdrukud kiljusid.

«In Beat» osutus üllatuseks. Akitselt valgus lava täis sädelevate puhkpillidega naeruseisid noori inimesi, kes pikemalt ette hoiatamata hakkasid pasundama valjut biitmuusikat.

«Normaalne Seltskond» tegi masendavalt normaalset muusikat. Heliteosed kosisid sedavõrd vaikset, et alkorru-sel käiv disko segas kuula-mist. Pikapeale valguski üks osa rahvast diskogümnaastika-ga tegelema. Keldris oli ka baar, kus eht üliõpilaskult muüdi viina ja kallist Lääne õlut.

Omapärase kontseptsiooni-ga ronis lagedale grupp ni-mega «Lost Kolhooses».

Laval toimuva kvaliteet on teisejärguline. Kallid piletiraha eest peab saama hoopis ennastunustavalt kaasa elada.

Margus Põldsepp, untasak Viiljandiat, on kahe ja poole aastase iseseisva õppimise järel võimeline TEPPO-LÖOTSAST suitsa rokki välja väänama.

Teadmata põhjusel tugeva soome aktseendiga rääkiv korpulentne mehike löi luuaga trummi ja soigus mingit pool-artikuleerimata lugu libahundist, piimast ja viinast. Konkreetset seost nimetatud asjade vahel polnud võimalik tajuda. Ka ülejäänud kaks lugu propageerisid-intensiivselt alkohoolismi. Viiluit sa-nagiva soniga daamili ei õnnestunud täiesti uskumatul moel pillikeeli siiski purustada. Ehkki ta väga püüdis.

Peole pani punkil punkansambel «Lõbusad trafefoorid». Üks solist oli vunt-sid ette kleepinud (vähemalt nägid nad väga võltsid välja) ning tumedad juukset lühike-seks ajanud. Nii õnnestus tal tõepoolest meenutada Fredy Mercurit. Oma seksikalt paljaid käsi ja liubuvates pükstes koibi väanutas sarnanes ta mingi kaheksa-jalgse molluskiga. Laulimise-ga tegeles peamiselt teine solist, kellel oli lõbus lille-ine kleit ja pikka juustega hall parukas. Mõlemad mehe liikusid nauditavalt, kuigi viimaste lugude ajal ilmusid esimesed väsimuse tunde-märgid.

Omapärase «Utsakad» koguvad laule meesast

Vast kõige enam tõmbas tudengifestiivali positiivset tähelepanu Viiljandi Kultu-

rikolledzi bänd «Utsakad». (Eelmisel aastal kasutasid nad samal üritusel nime «Rahvastepall»). Põhiliselt mängivad nad folkmuusikat, konkursil esinesid «Utsakad» folkpungi projektiga.

Utsakad pole mingit liht-salt utsakad. Lõotsatõmbaja, endise punkari Margus Põldsepa sõnusti käivad nad oma repertuaari otsimas Ees-tima metsades ja soodes. Nii leidvat nad fantastilisi palasid, fantastilise meloodia ning sõnadena. Roppust pole utsakatel vaja ise välja mõelda, eesti rahva seast kuuleb neid niigi.

Ükskord pidanud nad suu-reit teel kõrvale pöörama ja viis kilomeetrit otse läbi metsa lõikama. Sedasi olla nad kohtunud kolme müstilise mehiga ja saanud mitu head lugu. Ühest suurest soost leidnud utsakad aga mehe, kellel oli kodus Eesti-maa suurim harmoonium.

«Utsakad» on enamasti isepõnnatud pillimehed. Mõni on õppinud muusikainstru-mendi bändis mängimise tar-beks meelde tuletanud. Sel-le, mis jääb aga puudu pilli-de käsitsemisel, korvab põ-nev repertuaar ning lugude mõnus tõlgendus.

ASTRID KANNEL, MADIS HINT, EWEREST-PRESS